

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ผู้วิจัย ได้เสนอวิธีการ และผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางวิจัยเกี่ยวกับการศึกษา การใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด บริเวณพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ในลักษณะของตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหารโรงเรียน
- 1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้สอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต วิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา

- 2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด บริเวณพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก
 - 2.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหารโรงเรียน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ
 - 2.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ
- 2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดปัจจัย และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด บริเวณพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

3.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ

3.3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบริเวณพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ ในตำแหน่งผู้บริหาร ตำแหน่งปัจจุบัน วุฒิสูงสุดทางการศึกษา การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ อายุ อายุราชการ วุฒิสูงสุดทางการศึกษา ระดับชั้นที่ทำการสอน กลุ่มประสบการณ์อื่นที่ทำการสอน การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 2 และ 3

ตารางที่ 2 สถานภาพของผู้บริหาร

สถานภาพ	จำนวน n = 232	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	204	87.43
- หญิง	28	12.57
2. อายุ		
- ต่ำกว่า 30 ปี	2	0.86
- 30 – 39 ปี	35	15.09
- 40 – 49 ปี	100	43.10
- 50 ปี ขึ้นไป	95	40.95
3. ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหาร		
- ต่ำกว่า 5 ปี หรือ 5 ปี	28	12.07
- 6 – 10 ปี	50	21.55
- 11 – 15 ปี	57	24.57
- 16 ปีขึ้นไป	97	41.81
4. ตำแหน่ง		
- ครูใหญ่	34	14.66
- อาจารย์ใหญ่	165	71.12
- ผู้อำนวยการ	33	14.22

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน n = 232	ร้อยละ
5. วุฒิสถที่สุดทางการศึกษา		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	13	5.60
- ปริญญาตรี	186	80.17
- ปริญญาโท	33	14.23
6. การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา		
- ไม่ได้รับการอบรม	212	91.37
- ได้รับการอบรม	20	8.63
เรื่องที่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา		
- อบรมเรื่องการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	12	60.00
- สัมมนาเรื่อง การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	8	40.00

จากตารางที่ 2 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหาร เมื่อจำแนกตามเพศแล้ว พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 87.93 และเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 12.07

เมื่อพิจารณาอายุพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 40-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.10 รองลงมาคือ มีอายุระหว่าง 50 ปี ขึ้นไป และ 35-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.10 และ 15.09 ตามลำดับ

ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในตำแหน่งบริหาร 16 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 41.81 รองลงมา มีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหาร 11-15 ปี, 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.57 และ 21.55 ตามลำดับ

สำหรับตำแหน่งผู้บริหารพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่คิดเป็นร้อยละ 71.12 รองลงมาเป็นครูใหญ่ และผู้อำนวยการโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 14.66 และ 14.22 ตามลำดับ

วุฒิสูงสุดทางการศึกษาของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 80.77 รองลงมาได้แก่ ปริญญาโท และต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 14.23 และ 5.60 ตามลำดับ

การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมศึกษาพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 91.37 และเคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 8.63 ในจำนวนผู้บริหารที่เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาส่วนใหญ่ เคยเข้ารับการอบรมเรื่อง การจัดการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 60.00 และสัมมนาในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 40.00

ตารางที่ 3 สถานภาพของครูผู้สอน

สถานภาพ	จำนวน n = 721	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	59	8.18
- หญิง	662	91.82
2. อายุ		
- ต่ำกว่า 30 ปี	104	14.42
- 30 - 39 ปี	191	26.49
- 40 - 49 ปี	202	28.02
- 50 ปี ขึ้นไป	224	31.07
3. อายุราชการ		
- ต่ำกว่า 5 ปี หรือ 5 ปี	30	4.16
- 6 - 10 ปี	87	12.07
- 11 - 15 ปี	418	57.97
- 16 - 20 ปี	186	25.80

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน n = 721	ร้อยละ
4. วุฒิสถูตทางการศึกษา		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	11	1.53
- ปริญญาตรี	684	94.87
- ปริญญาโท	26	3.60
5. ระดับชั้นที่ทำการสอนในปัจจุบัน		
- ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	242	33.56
- ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	260	36.06
- ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	219	30.38
6. การสอนกลุ่มประสบการณ์อื่นนอกเหนือจาก กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
- ไม่สอน	160	22.19
- สอน	561	77.81
กลุ่มประสบการณ์อื่นที่ทำการสอน		
- กลุ่มทักษะภาษาไทย	490	67.96
- กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์	365	50.62
- กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	518	71.84
- กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	446	61.86
- กลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ)	276	38.28

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน n = 721	ร้อยละ
7. การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา		
- ไม่เคย	625	86.69
- เคย	96	13.31
เรื่องที่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา		
- อบรมเรื่องการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	82	85.42
- สัมมนาเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	14	14.58

จากตารางที่ 3 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้สอน เมื่อจำแนกตามเพศแล้ว พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 91.82 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 8.18

เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 31.07 รองลงมา คือ มีอายุระหว่าง 40-49 ปี และ 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.02 และ 26.49 ตามลำดับ

อายุราชการของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีอายุราชการระหว่าง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.97 รองลงมา คือ มีอายุราชการระหว่าง 16-20 ปี และ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.97 และ 12.07 ตามลำดับ

วุฒิสูงสุดทางการศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 94.87 รองลงมาได้แก่ ปริญญาโท และต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 3.60 และ 1.63 ตามลำดับ

สำหรับระดับชั้นที่ครูผู้สอนได้รับมอบหมายในปัจจุบัน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่สอนประจำชั้น ประจําชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 36.06 รองลงมาได้แก่ สอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ ประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 33.56 และ 30.38 ตามลำดับ

กลุ่มประสบการณ์อื่นที่ทำการสอนนอกเหนือจากกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ เคยทำการสอนในกลุ่มประสบการณ์อื่น คิดเป็นร้อยละ 77.81 และไม่เคยสอนกลุ่มประสบการณ์อื่น คิดเป็นร้อยละ 22.19 ในจำนวนครูผู้สอนที่สอนกลุ่มประสบการณ์อื่น พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย คิดเป็นร้อยละ 71.84 รองลงมาได้แก่ กลุ่มทักษะภาษาไทย และกลุ่มภาระงานและพื้นฐานอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 67.96 และ 61.86 ตามลำดับ

สำหรับการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 86.69 และเคยเข้ารับการอบรมสัมมนาคิดเป็นร้อยละ 13.31 ในจำนวนครูผู้สอนที่เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาส่วนใหญ่ เคยเข้ารับการอบรมเรื่อง การจัดการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 85.42 และสัมมนาเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 14.58

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตใน ส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัด บริเวณพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 4 - 8

ตารางที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด บริเวณพัฒนาพื้นที่ชายฝั่ง ทะเลตะวันออก ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหารโรงเรียน

การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน	จำนวน	ร้อยละ
การวางแผนการใช้หลักสูตร		
1. โรงเรียนวางแผนการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 232)		
- ไม่มีการวางแผน	59	25.43
- มีการวางแผน	173	74.57
สิ่งที่ปฏิบัติได้แก่ (n = 173)		
- การศึกษานโยบายและแนวปฏิบัติของสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	113	65.32
- การศึกษานโยบาย และแนวปฏิบัติของสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	80	46.24
- การศึกษาโครงการจัดทำแผนปฏิบัติการของจังหวัด	44	25.43
- การศึกษาสภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น	90	52.02
- การจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาการเรียน การสอนสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน	76	43.93
- การจัดทำโครงการเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา	71	41.04
- การแจ้งนโยบายเรื่อง สิ่งแวดล้อมศึกษาให้บุคลากร โรงเรียนทราบ	128	73.98

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน	จำนวน	ร้อยละ
บุคคลที่เกี่ยวข้องในการวางแผน (n = 173)		
- ผู้บริหารเป็นผู้วางแผนผู้เดียว	49	28.32
- ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน	37	21.39
- หัวหน้ากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	48	27.75
- ครูวิชาการโรงเรียน	92	53.18
- ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	118	68.21
- กรรมการโรงเรียน	46	26.59
การจัดทำกำหนดการสอน และแผนการสอน		
2. การส่งเสริมและสนับสนุนครูในการจัดทำกำหนด		
การสอนและแผนการสอน (n = 232)		
- ไม่มีการสนับสนุน	41	17.67
- มีการสนับสนุน	191	82.33
การสนับสนุน ดำเนินการโดย (n = 191)		
- จัดประชุมชี้แจง ให้ความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำ	160	83.77
- สนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดทำ	111	58.12
- จัดหาหนังสือ ตำรา เอกสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	127	66.49
- ประสานงานกับบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	83	43.68
- จัดทัศนศึกษาพื้นที่ที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน	62	32.46
- ส่งเสริมครูในการส่งแผนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา เข้าประกวดทุกระดับ	38	19.90

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน	จำนวน	ร้อยละ
การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร		
3. โรงเรียนมีการบริการเอกสารประกอบหลักสูตร		
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในส่วนที่เกี่ยวกับ		
สิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 232)		
- ไม่มีบริการ	55	23.71
- มีบริการ	177	76.29
เอกสารที่ให้บริการได้แก่ (n = 177)		
- หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533)	145	81.92
- เอกสารหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	140	79.10
- เอกสารสิ่งแวดล้อมศึกษาระดับประถมศึกษา	153	86.44
- เอกสารเสริมความรู้กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้น ป. 1 – ป. 6	122	63.28
- คู่มือการเรียนการสอนสำหรับครูและนักเรียน	86	48.59
- คู่มือการเขียนแผนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	73	41.24
- คู่มือการพัฒนาหลักสูตรความต้องการของท้องถิ่น ของกรมวิชาการ	50	28.25
- คู่มือผู้บริหารโรงเรียน นิเทศการพัฒนา	71	40.11
- แนวการพัฒนาสิ่งแวดล้อมของกรมส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม	44	24.86
- แนวการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนสิ่งแวดล้อม ศึกษา ระดับชั้น ป. 1 – 2, ป. 3 – 4, ป. 5 – 6	109	61.58
- โครงการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมของจังหวัด	29	16.38

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน	จำนวน	ร้อยละ
4. การมีส่วนร่วมสนับสนุนในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ สิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 232)		
- ไม่มีการสนับสนุน	95	40.95
- มีการสนับสนุน	137	59.05
การสนับสนุน ได้แก่ (n = 137)		
- การจัดให้มีการสำรวจ เอกสารประกอบหลักสูตร	72	52.55
- การจัดให้มีการประชุมปฏิบัติการ การจัดทำเอกสาร ประกอบหลักสูตร	47	34.31
- การจัดหาวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครู	25	18.25
- การจัดหาและอำนวยความสะดวกในการจัดทำ	108	78.83
- การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์	84	61.31

จากตารางที่ 4 เป็นการแสดงค่าร้อยละ ของสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ผู้บริหารส่วนใหญ่ระบุว่า โรงเรียนมีการวางแผนการใช้หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 74.57 และ ไม่มีการวางแผนการใช้หลักสูตรคิดเป็นร้อยละ 25.43 โดยโรงเรียน ส่วนใหญ่วางแผนเกี่ยวกับการแจ้งนโยบายเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษาให้บุคลากรในโรงเรียนทราบ คิดเป็นร้อยละ 73.98 รองลงมาได้แก่ การศึกษานโยบายและแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และการจัดตั้งคณะกรรมการการอนุรักษ์และพัฒนา การเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาภายในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 65.32 และ 52.02 ตามลำดับ

ด้านการกำหนดบุคคลที่เกี่ยวข้องในการวางแผนการใช้หลักสูตร ผู้บริหารส่วนใหญ่ระบุว่าผู้ที่มีส่วนร่วมในการวางแผน คือ ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต คิดเป็นร้อยละ 68.21 รองลงมาได้แก่ ครูวิชาการโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 53.18 และ 28.32 ตามลำดับ

สำหรับด้านการจัดทำกำหนดการสอน และแผนการสอน ในหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ผู้บริหารส่วนใหญ่ระบุว่าโรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนครูในการจัดทำกำหนดการสอนและแผนการสอน คิดเป็นร้อยละ 82.33 และไม่มีการสนับสนุน คิดเป็นร้อยละ 17.67 ในจำนวนโรงเรียนที่มีการส่งเสริมสนับสนุนในการจัดทำกำหนดการสอนและแผนการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่จัดประชุมชี้แจง ให้ความรู้ในการจัดทำ คิดเป็น ร้อยละ 83.77 รองลงมาได้แก่ จัดหาหนังสือ ตำรา เอกสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดทำ คิดเป็นร้อยละ 66.49 และ 58.12 ตามลำดับ

ส่วนในด้านการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ผู้บริหารส่วนใหญ่ระบุว่าโรงเรียนมีการบริการเอกสารประกอบหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 76.29 และไม่มีการบริการคิดเป็นร้อยละ 23.71 เอกสารที่ให้บริการได้แก่ เอกสารสิ่งแวดล้อมศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 86.44 รองลงมา ได้แก่ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และ เอกสารหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต คิดเป็นร้อยละ 81.92 และ 79.10 ตามลำดับ และผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีการสนับสนุนในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 59.05 และไม่มีการสนับสนุนคิดเป็นร้อยละ 40.95 โดยโรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดหาและอำนวยความสะดวกในการจัดทำ คิดเป็นร้อยละ 78.83 รองลงมาได้แก่ สนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และจัดให้มีการสำรวจเอกสารประกอบหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 61.31 และ 52.55 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด บริเวณ พัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอนกลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน	จำนวน	ร้อยละ
การวางแผนการใช้หลักสูตร		
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้หลักสูตร		
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวข้อง		
สิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่มีส่วนร่วม	579	80.31
- มีส่วนร่วม	142	19.69
มีส่วนร่วมโดย (n = 142)		
- เป็นคณะกรรมการ การวางแผนการใช้หลักสูตร	86	60.56
- เป็นคณะกรรมการสำรวจข้อมูล ปัญหาสิ่งแวดล้อม		
ของชุมชน	30	21.13
- เป็นผู้จัดเก็บรวบรวมข้อมูลปัญหาสิ่งแวดล้อมของ		
ชุมชน	17	11.97
- เป็นผู้จัดทำโครงการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	105	73.94
- เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมพิเศษเกี่ยวกับ		
สิ่งแวดล้อมศึกษา	89	72.68
- เป็นคณะกรรมการพิจารณางบประมาณเกี่ยวกับ		
สิ่งแวดล้อมศึกษา	39	27.46

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน	จำนวน	ร้อยละ
การจัดทำกำหนดการสอนและแผนการสอน		
2. การจัดทำกำหนดการสอน และแผนการสอนในหลักสูตร		
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับ		
สิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่มีการจัดทำ	462	64.16
- มีการจัดทำ	259	35.84
ลักษณะการจัดทำ (n = 259)		
- ครูผู้สอนแต่ละคนจัดทำเอง	201	77.61
- ครูผู้สอนวิชาเดียวกันในโรงเรียนร่วมกันจัดทำ	243	93.82
- ครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนร่วมกันจัดทำ	51	19.69
- ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจัดทำให้	78	30.12
- คณะกรรมการระดับอำเภอจัดทำให้	46	17.76
- คณะกรรมการระดับจังหวัดจัดทำให้	37	14.29
- ครูทุกคนร่วมมือกัน	20	7.72
- นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำ	4	1.54
3. การจัดทำแผนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่มีการจัดทำ	396	54.92
- มีการจัดทำ	325	45.08
ในการจัดทำ ดำเนินการโดย (n = 325)		
- ศึกษาหลักสูตรและแนวการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	299	92.00
- ศึกษาสภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อม ในชุมชนที่		
โรงเรียนตั้งอยู่	162	50.77
- ศึกษารายละเอียดของกิจกรรมการเรียนการสอน	164	50.46

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน	จำนวน	ร้อยละ
- วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	106	36.62
- จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับจำนวน คาบ	138	42.46
การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร		
4. การใช้เอกสารประกอบหลักสูตรในการสอน		
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ สิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่ได้ใช้	207	28.71
- ใช้	514	71.29
เอกสารที่ใช้ได้แก่ (n = 514)		
- คู่มือการสอนกลุ่ม ส.ป.ท. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ สิ่งแวดล้อมศึกษา	336	65.37
- เอกสารเสริมความรู้กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตใน ส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	318	61.87
- คู่มือครูการเขียนแผนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	245	47.67
- แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	262	50.97
- บทปฏิบัติการสิ่งแวดล้อมศึกษา	61	11.87
- หนังสือเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	412	80.16

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน	จำนวน	ร้อยละ
5. การจัดทำหรือมีส่วนร่วมในการทำเอกสารประกอบหลักสูตร		
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับ		
สิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่ได้จัดทำ	467	64.77
- จัดทำ	254	35.23
การจัดทำได้แก่ (n = 254)		
- กำหนดการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	106	41.73
- แผนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	90	35.43
- แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	129	50.79
- เอกสารส่งเสริมความรู้ สำหรับครูเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	198	77.95
- บทปฏิบัติการศึกษาสิ่งแวดล้อมศึกษา	122	48.03
- บทเรียนสำเร็จรูปเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	102	40.16
- แบบฝึกหัดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	189	74.41
- บัตรงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	146	57.48

จากตารางที่ 5 เป็นการแสดงค่าร้อยละ ของสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ระบุว่าไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา พบว่า ครูผู้สอนไม่มีส่วนร่วมคิดเป็นร้อยละ 80.31 และมีส่วนร่วมคิดเป็นร้อยละ 19.69 ในจำนวนครูผู้สอนที่มีส่วนร่วมส่วนใหญ่จะเป็นผู้จัดทำโครงการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 73.94 รองลงมาได้แก่ เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 72.68 และ 60.56 ตามลำดับ

ส่วนการจัดทำกำหนดการสอน และแผนการสอนในหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริม
 ประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีการจัดทำ
 คิดเป็นร้อยละ 64.16 มีการจัดทำคิดเป็นร้อยละ 35.84 โดยลักษณะที่จัดทำ พบว่า ส่วนใหญ่
 ครูผู้สอน วิชาเดียวกันในโรงเรียนร่วมกันจัดทำ คิดเป็นร้อยละ 93.82 รองลงมา ได้แก่ ครูผู้สอน
 จัดทำเอง และครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจัดทำให้ คิดเป็นร้อยละ 77.61 และ 30.12 ตามลำดับ
 สำหรับการจัดทำแผนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีการจัดทำคิดเป็น
 ร้อยละ 54.92 มีการจัดทำคิดเป็นร้อยละ 45.08 โดยครูผู้สอนที่จัดทำส่วนใหญ่จะดำเนินการโดย
 ศึกษาลักสูตรและแนวการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 92.00 รองลงมา ได้แก่ ศึกษา
 สภาพปัญหา และความต้องการของสิ่งแวดล้อมในชุมชน และศึกษารายละเอียดของกิจกรรมการ
 เรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 50.77 และ 50.45 ตามลำดับ

ในด้านการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่าใช้เอกสาร
 ประกอบหลักสูตรในการสอนคิดเป็นร้อยละ 71.29 และไม่ได้ใช้คิดเป็นร้อยละ 28.71 โดยครู
 ผู้สอนส่วนใหญ่ ใช้หนังสือเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต คิดเป็นร้อยละ 80.16 รองลงมา
 ได้แก่ คู่มือการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา และ
 เอกสารเสริมความรู้กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาคิดเป็น
 ร้อยละ 65.37 และ 61.87 ตามลำดับ ส่วนการจัดทำหรือมีส่วนร่วมในการทำเอกสารประกอบ
 หลักสูตร ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่าไม่ได้จัดทำ คิดเป็นร้อยละ 64.77 และจัดทำคิดเป็นร้อยละ
 35.23 โดยครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการจัดทำ เอกสารส่งเสริมความรู้สำหรับครูเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
 คิดเป็นร้อยละ 77.95 รองลงมา ได้แก่ แบบฝึกหัดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา และบัตรงานเกี่ยวกับ
 สิ่งแวดล้อมคิดเป็นร้อยละ 74.41 และ 57.48 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในด้าน
การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด บริเวณพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก
ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหารโรงเรียน

การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
การเตรียมบุคลากร		
1. การเตรียมบุคลากรในการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 232)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	65	28.02
- มีการปฏิบัติ	167	72.98
สิ่งที่ปฏิบัติ ได้แก่ (n = 167)		
- จัดประชุมชี้แจงหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	111	66.47
- จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำแผนการสอน สิ่งแวดล้อมศึกษา	32	19.16
- จัดให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูภายในโรงเรียน	86	51.50
- จัดกิจกรรมให้ครูได้ไปศึกษานอกสถานที่	72	43.11
- เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา	40	23.95
- ให้ศึกษาเอกสาร, ตำรา ฯลฯ	118	70.66
- ให้เข้ารับการอบรมที่จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ	67	40.12
- เสนอแนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียน	89	53.29
การจัดครูเข้าสอน		
2. การกำหนดคุณลักษณะของครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอน		
สิ่งแวดล้อมศึกษาของผู้บริหาร (n = 232)		
- ไม่ได้กำหนด	117	50.43
- มีการกำหนด	115	49.57

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
การกำหนดคุณลักษณะได้แก่ (n = 215)		
- มีความรู้ในเนื้อหาวิชาสิ่งแวดล้อมเพียงพอ	94	81.74
- มีความใฝ่รู้ กระตือรือร้นในการค้นคว้าหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ	80	69.57
- เป็นนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	53	46.09
- มีความรู้ทั่วไปในเรื่องสิ่งแวดล้อมอย่างกว้างขวางและทันเหตุการณ์	67	58.26
- เป็นคนช่างสังเกต อยากรู้ อยากเห็นสนใจในสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว	58	50.43
- มีความคิดสร้างสรรค์และการค้นพบวิธีการแก้ปัญหาใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม	62	53.91
- มีมนุษยสัมพันธ์ดี ทำให้ส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน	82	71.30
- มีความรับผิดชอบในการสอน	80	60.57
- มีทักษะในการวัดและประเมินผล	45	39.13
การจัดตารางสอน		
3. การจัดตารางสอนในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของผู้บริหาร (n = 232)		
- ไม่ได้จัด	61	26.29
- จัดทำ	171	73.71
การจัดทำ คือ (n = 171)		
- จัดอยู่ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	100	58.48
- นำเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษาจัดแยกไว้เป็นวิชาเฉพาะ	21	12.28
- บูรณาการเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษาในทุกกลุ่มประสบการณ์	94	54.97
การจัดสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา		
4. การจัดอาคารสถานที่ให้เหมาะสมต่อการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาของผู้บริหาร (n = 232)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	31	13.37
- มีการปฏิบัติ	201	86.63

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
สิ่งที่ปฏิบัติ ได้แก่ (n = 201)		
- สำรวจความต้องการการใช้อาคารสถานที่	96	47.76
- จัดให้มีห้องสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาโดยเฉพาะ	7	3.48
- จัดตกแต่งอาคารสถานที่ให้มีสภาพเป็นห้องเรียนธรรมชาติ	119	59.20
- จัดห้องสมุดให้เป็นแหล่งค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	116	57.71
- จัดอาคารสถานที่สภาพทั่วไปของโรงเรียนให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	147	73.13
- ส่งเสริมครูจัดตกแต่งห้องเรียน	126	62.69
- ส่งเสริมและสนับสนุนเปลี่ยนสถานที่เรียนจากห้องเรียนเป็นท้องถิ่นที่มีปัญหา	25	12.44
การจัดสื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน		
5. การให้บริการสื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน (n = 232)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	50	21.54
- มีการปฏิบัติ	182	78.45
การดำเนินการได้แก่ (n = 182)		
- จัดให้มีการสำรวจสื่อการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	86	47.25
- จัดให้มีการประชุมปฏิบัติการจัดทำสื่อการสอน	35	19.23
- จัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของครู	137	75.27
- จัดหาวิทยากรให้ความรู้แก่ครูในการผลิตสื่อ	13	7.14
- สนับสนุนงบประมาณในการผลิตและจัดซื้อสื่อ	90	49.45
การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร		
6. การดำเนินการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร		
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาแก่ผู้ปกครองและนักเรียน (n = 232)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	89	38.36
- มีการปฏิบัติ	143	61.64

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
สิ่งที่ปฏิบัติ ได้แก่ (n = 143)		
- ชี้แจงการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในการประชุม	85	59.44
ผู้ปกครองนักเรียน	56	39.16
- ประชาสัมพันธ์การจัดการเรียนการสอนลงในวารสารโรงเรียน	61	42.66
- ประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว		
- ประชาสัมพันธ์การจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	52	36.36
โดยการใช้เอกสาร, จุลสารของชุมชน	3	2.08
- การจัดนิทรรศการ	2	7.39
- การจัดป้ายนิเทศก์		
กิจกรรมเสริมหลักสูตร		
7. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 232)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	87	37.50
- มีการปฏิบัติ	145	62.50
สิ่งที่ปฏิบัติ ได้แก่ (n = 145)		
- แต่งตั้งคณะทำงาน	41	28.28
- จัดทำแผนการจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ชัดเจน	34	23.45
- กำหนดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้สอดคล้องกับเนื้อหา	104	71.72
- รมรณรงค์ให้ผู้ปกครอง/ภาคเอกชนมีส่วนร่วมสนับสนุน	52	35.86
- ส่งครูเข้าร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานอื่นจัด	3	2.07
- ส่งนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่หน่วยงานอื่นจัด	7	4.83

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร		
7. การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน (n = 232)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	70	30.17
- มีการปฏิบัติ	162	69.83
การดำเนินการ ได้แก่ (n = 162)		
- แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการนิเทศ	77	47.53
- จัดทำแผน/ปฏิทินกำหนดการนิเทศ	94	58.02
- ประชุมชี้แจงบุคลากรในโรงเรียนเห็นความสำคัญและยอมรับการนิเทศ	107	66.05
- เชิญวิทยากร/ศึกษานิเทศมาให้ความรู้	19	11.73
- จัดหาสร้างเครื่องมือในการนิเทศติดตามผล	68	41.98
- สรุปผลการนิเทศแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ	73	45.06
- ปรับปรุงแผนและวิธีการนิเทศให้เหมาะสม	64	39.51
- ประเมินงานของโครงการ	10	6.17

จากตารางที่ 6 เป็นการแสดงค่าร้อยละของสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดปัจจัยและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร ผู้บริหารส่วนใหญ่ระบุว่า โรงเรียนมีการเตรียมบุคลากรในการใช้หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 72.98 และไม่มีการเตรียมบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 28.02 โดยให้ครูได้ศึกษาเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 70.66 รองลงมาได้แก่ จัดประชุมชี้แจงหลักสูตร ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา และเสนอแนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมทั้งใน และนอกห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.47 และ 53.29 ตามลำดับ

ส่วนในด้านการจัดครูเข้าสอน ผู้บริหารส่วนใหญ่ระบุว่า โรงเรียนไม่ได้กำหนดคุณลักษณะของครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 50.4 และมีการกำหนดคุณลักษณะคิดเป็นร้อยละ 49.6 โดยโรงเรียนส่วนใหญ่จะกำหนดคุณลักษณะของครูที่เข้าสอนคือ เป็นผู้ที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาสิ่งแวดล้อมเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 81.74 รองลงมาได้แก่ เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ทำให้ส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียนและเป็นผู้ที่มีความใฝ่รู้ กระตือรือร้น ในการค้นคว้าหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 71.30 และ 69.57 ตามลำดับ

สำหรับการจัดตารางสอน ผู้บริหารส่วนใหญ่ระบุว่าโรงเรียนมีการจัดทำตารางสอน คิดเป็นร้อยละ 73.71 และไม่ได้จัดทำตารางสอน คิดเป็นร้อยละ 26.29 โดยโรงเรียนส่วนใหญ่จะจัดตารางสอนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาไว้ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต คิดเป็นร้อยละ 58.48 รองลงมาคือ บูรณาการเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษาในทุกกลุ่มประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 54.97 และจัดแยกไว้เป็นวิชาเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 72.28

ในด้านการจัดอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 86.63 และไม่มีการจัดอาคารสถานที่ คิดเป็นร้อยละ 13.37 โดยจัดอาคารสถานที่สภาพทั่วไปของโรงเรียนให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 73.13 รองลงมา ได้แก่ ส่งเสริมครูจัดตกแต่งห้องเรียน และจัดตกแต่งอาคารสถานที่ให้มีสภาพเป็นห้องเรียนธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 62.69 และ 59.20 ตามลำดับ

ในด้านการจัดสื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ผู้บริหารส่วนใหญ่ระบุว่าโรงเรียนให้การบริการสื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 78.45 และไม่ได้ให้การบริการ คิดเป็นร้อยละ 21.54 โดยจัดหาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนตรงกับความต้องการของครู คิดเป็นร้อยละ 75.27 รองลงมาได้แก่ สนับสนุนงบประมาณในการผลิตและจัดซื้อสื่อและจัดให้มีการสำรวจสื่อการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 49.45 และ 47.25 ตามลำดับ

ในด้านการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร ผู้บริหารส่วนใหญ่ระบุว่ามีการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 61.64 และไม่มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 38.36 โดยจะชี้แจงการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในการประชุมผู้ปกครองนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 59.44 รองลงมาได้แก่ ประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว และประชาสัมพันธ์การจัดการเรียนการสอนลงในวารสารโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 42.66 และ 39.16 ตามลำดับ

ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ผู้บริหารส่วนใหญ่ระบุว่าโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรคิดเป็นร้อยละ 62.50 และไม่มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 37.50 โดยกำหนดกิจกรรมเสริมหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 71.72 รองลงมาได้แก่ รมรงค์ให้ผู้ปกครอง/ภาคเอกชนมีส่วนร่วมสนับสนุน และแต่งตั้งคณะทำงานในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 35.86 และ 28.28 ตามลำดับ

ในด้านการนิเทศและติดตามผลการให้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ผู้บริหารส่วนใหญ่ระบุว่าโรงเรียนมีการนิเทศติดตามผล คิดเป็นร้อยละ 69.83 และไม่มีการนิเทศติดตามผล คิดเป็นร้อยละ 30.17 โดยส่วนใหญ่โรงเรียนประชุมชี้แจงให้บุคลากรในโรงเรียนเห็นความสำคัญและยอมรับการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 66.05 รองลงมาได้แก่ การจัดแผน/ปฏิทินกำหนดการนิเทศ และสรุปผลการนิเทศแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ คิดเป็นร้อยละ 58.02 และ 47.53 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัด บริเวณพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
การเตรียมบุคลากร		
1. การเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (n = 721)		
- ไม่ได้รับความรู้	360	49.83
- ได้รับความรู้	361	50.17
ได้รับความรู้ ได้แก่ (n = 361)		
- หลักการและวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	162	44.88
- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	238	66.93
- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	243	67.31
- การจัดทำแผนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	231	63.99
- การจัดทำสื่อการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	133	36.48
- การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	188	52.08
- การวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	140	38.78
การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียน		
2. การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียนและนอกห้องเรียน		
(n = 721)		
- ไม่ได้จัด	141	19.56
- จัด	580	80.44

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
สิ่งที่จัด ได้แก่ (n = 580)		
- ตกแต่งห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน	381	65.64
- จัดสื่อวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไว้ที่มุมห้องเรียน หรือมุมหนังสือ	303	52.24
- จัดป้ายนิเทศ แผ่นภาพโฆษณา ตามจุดต่าง ๆ ของโรงเรียน	370	63.79
- การจัดนิทรรศการ	114	19.66
- จัดบอร์ดประจำภายในห้องเรียน โดยครูและนักเรียน	273	47.06
- ร่วมกับนักเรียนจัดทำสวนหย่อม, แปลงดอกไม้ที่นึ่งพักได้รวมไม้ บริเวณโรงเรียนและชุมชน	264	45.51
- จัดถังขยะแยกประเภทในชั้นเรียน	293	50.51
- จัดให้นักเรียนมีเวรรักษาความสะอาด	361	62.24
- ติดแผนที่ลูกโลกประจำห้อง	28	4.83
การจัดสื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน		
3. การกำหนดหลักเกณฑ์ในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน		
สิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่มีหลักเกณฑ์	350	48.55
- มีหลักเกณฑ์	371	51.45
การกำหนดหลักเกณฑ์ ได้แก่ (n = 371)		
- ให้สอดคล้องกับจัดประสงค์การเรียนรู้	310	83.56
- ให้สอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียน	230	62.00
- ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน	347	93.53
- ความถนัดของตนเอง	115	30.99
- ความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	299	80.59
- การใช้ของจริง สถานการณ์จริง	249	67.11
- เลือกให้เหมาะสมกับเวลา	4	1.08

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
4. การได้รับการบริการเพื่อการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่ได้รับ	343	47.57
- ได้รับ	378	52.43
สิ่งที่ได้คือ (n = 378)		
- สื่อการเรียนการสอนสำเร็จรูป	225	59.52
- วัสดุสำหรับจัดทำสื่อการสอน	136	35.98
- จัดหา/สนับสนุนในการใช้วัสดุในห้องถิน	82	21.69
- จัดหางบประมาณในการซื้อสื่อ, ผลิตสื่อ	152	40.21
- จัดหาสื่อจากกลุ่มโรงเรียน	56	14.81
- จัดห้องโสตทัศนูปกรณ์ ให้บริการในการยืมสื่อและผลิตสื่อแก่ครู	58	15.34

การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร

5. การมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา

(n = 721)

- ไม่มีส่วนร่วม	558	77.39
- มีส่วนร่วม	163	22.61

การมีส่วนร่วม ได้แก่ (n = 163)

- ร่วมประชุมชี้แจงผู้ประกอบการให้เข้าใจ	69	42.33
- ดำเนินการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในห้องถิน	80	49.07
- จัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมกับชุมชน	77	47.24
- มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน	74	45.40
- ช่วยเผยแพร่หลักสูตรโดยใช้ศูนย์กระจายข่าว	64	39.26

กิจกรรมปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ

6. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)

- ไม่มีการจัด	352	48.83
- มีการจัด	369	51.17

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมที่จัด ได้แก่ (n = 369)		
- จัดตั้งชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน	272	73.71
- จัดนิทรรศการในวันสำคัญที่เกี่ยวข้อง	303	82.11
- จัดทัศนศึกษาเพื่อให้ดูสภาพจริง	158	42.82
- จัดตั้งกลุ่มพัฒนา/อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน	154	41.73
- กิจกรรมการจัดทำจุลสาร, เอกสาร	129	34.96
- กิจกรรมการปรับปรุงระบบการทิ้งขยะและกำจัดขยะ	265	71.82
- กิจกรรมการรักษาความสะอาดห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน	136	36.86
- กิจกรรมการประกวดข้อเขียน, บทความ, เรียงความ, คำขวัญ	196	53.12
- กิจกรรมการประกวดความสะอาดของห้องเรียนตามระดับชั้น	259	70.19
- กิจกรรมการประกวดการประดิษฐ์จากเศษวัสดุที่ใช้	136	36.86
- ให้อุบัติทัศน	1	0.27
การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร		
7. ความต้องการทางด้านการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร		
(n = 721)		
- ไม่มีความต้องการ	279	38.70
- มีความต้องการ	442	61.30
ความต้องการทางด้าน การนิเทศ คือ (n = 442)		
- มีความต้องการทางด้านเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	331	74.89
- มีความต้องการทางด้านการเตรียมการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	290	65.61
- มีความต้องการทางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อมศึกษา	324	73.30
- มีความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอน	341	77.15
- มีความต้องการด้านการวัดผลประเมินผล	196	44.34

จากตารางที่ 7 เป็นการแสดงค่าร้อยละของสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดปัจจัยและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ระบุว่าในการเตรียมบุคลากรของครูผู้สอนนั้นมีการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 50.07 และไม่ได้รับความรู้ คิดเป็นร้อยละ 49.83 โดยครูผู้สอนส่วนใหญ่ได้รับความรู้ในเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 33.70 รองลงมาได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา และการจัดทำแผนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 33.00 และ 32.04 ตามลำดับ

ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่ามีการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียน คิดเป็นร้อยละ 80.44 และไม่มีการจัดคิดเป็นร้อยละ 19.56 ครูผู้สอนที่จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียนส่วนใหญ่ตกแต่งห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 52.84 รองลงมาได้แก่ จัดป้ายนิเทศ แผ่นภาพโฆษณาตามจุดต่าง ๆ ของโรงเรียน และจัดให้นักเรียนมีเวรรักษาความสะอาด คิดเป็นร้อยละ 51.32 และ 50.07 ตามลำดับ

ในด้านการจัดสื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่ามีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 51.45 และไม่มีหลักเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 48.55 ในการกำหนดหลักเกณฑ์นั้นครูผู้สอนส่วนใหญ่จะกำหนดให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 93.53 รองลงมาได้แก่ กำหนดให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 83.56 และ 80.59 ตามลำดับ

สำหรับการได้รับการบริการสื่อการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่าได้รับการบริการ คิดเป็นร้อยละ 52.43 และไม่ได้รับการบริการ คิดเป็นร้อยละ 47.57 โดยครูผู้สอนส่วนใหญ่ได้รับการบริการสื่อการเรียนการสอนสำเร็จรูป คิดเป็นร้อยละ 59.52 รองลงมาได้แก่ การจัดหางบประมาณในการซื้อสื่อ, ผลิตสื่อ และการบริการวัสดุสำหรับจัดทำสื่อการสอน คิดเป็นร้อยละ 40.21 และ 35.98 ตามลำดับ

ในด้านการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 77.39 และมีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 22.61 โดยครูผู้สอนที่มีส่วนร่วม ส่วนใหญ่ดำเนินการแก้ไขปัญหาสีงแวดล้อมในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 49.07 รองลงมาได้แก่ จัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมกับชุมชน และมีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 47.24 และ 45.40 ตามลำดับ

ในด้านการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่ามีความต้องการทางด้านนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 61.30 และไม่มีความต้องการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 38.70 โดยครูส่วนใหญ่มีความต้องการนิเทศในเรื่องในการใช้สื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 77.15 รองลงมาได้แก่ ความต้องการนิเทศทางด้านเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 73.30 และ 65.16 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด บริเวณพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

การจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
การเตรียมการสอน		
1. การเตรียมการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่มีการเตรียมการสอน	330	45.77
- มีการเตรียมการสอน	391	54.23
การเตรียมคือ (n = 391)		
- ศึกษาหลักสูตรและเนื้อหาสิ่งแวดล้อมศึกษา	371	94.88
- ศึกษาถึงขอบข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา	266	68.03
- กำหนดจุดประสงค์/เนื้อหา/วิธีสอน/สื่อการเรียนการสอน		
การวัดผลประเมินผล	325	83.12
- กำหนดสถานที่สำหรับปฏิบัติกิจกรรม	212	54.22
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		
2. ลักษณะสำคัญของกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดคือ (n 721)		
- กระตุ้น/ท้าทาย ความรู้สึก	217	30.10
- ให้โอกาสผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง	427	59.22
- ให้โอกาสผู้เรียนเข้าร่วมแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัญหาในชุมชน	321	44.52
- เป็นกิจกรรมสร้างสรรค์	256	35.51
- กิจกรรมเน้นกระบวนการสร้างนิสัย	340	47.16
- กิจกรรมที่สร้างความตระหนักและความสำนึก		
ในการรักษาสิ่งแวดล้อม	366	50.76
- กิจกรรมที่น่าสนใจ ทันสมัยเหมาะสมกับนักเรียน	5	0.69

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
3. การปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ (n = 721)		
- ใช้วิธีการสอนหลาย ๆ วิธี	323	44.80
- ใช้สื่อประกอบการสอนทุกครั้ง	162	22.47
- ใช้ทรัพยากรในห้องเป็นสื่อประกอบการสอน	278	38.56
- จัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาให้เหมาะสมกับบทเรียน	222	30.80
- ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยกระบวนการกลุ่ม	412	57.14
- ใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านที่เหมาะสม	216	29.96
- ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าจากสถานที่จริง	256	35.51
- สร้างขวัญกำลังใจแก่นักเรียนในด้านผลงาน	159	22.05
ค. เทคนิคและวิธีสอน		
4. การใช้เทคนิคและวิธีสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่ได้ปฏิบัติ	239	33.15
- ปฏิบัติ	482	66.85
เทคนิคและวิธีสอนที่ใช้คือ (n = 482)		
- การสอนแบบบรรยาย	334	69.29
- การสอนแบบทดลอง	237	49.17
- การสอนแบบอภิปราย	366	75.93
- การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	189	39.21
- การสอนแบบค้นพบ	150	31.12
- การสอนแบบแบบกระบวนการแก้ปัญหา	215	44.61
- การสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ	164	34.02
- การสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน	332	68.88
- การสอนแบบโครงการ	93	19.29

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
- การสอนแบบหน่วย	27	5.60
- - การสอนแบบกระบวนการกระจำในค่านิยม	212	43.98
- การสอนแบบวิจัยรณปัญหา	154	31.95
ง. การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน		
5. การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่ได้จัด	308	42.72
- จัด	413	57.28
กิจกรรมเสริมการเรียนการสอนที่จัด ได้แก่ (n = 413)		
- จัดแสดงละครเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	136	32.93
- แข่งขันตอบปัญหา	253	61.26
- ใ้ควาที่	155	37.53
- การจัดทำป้ายรณรงค์/ข้อคิด/สิ่งแวดล้อม	243	58.84
- ประกวดภาพเขียน	235	56.90
- ประกวดเขียนเรื่อง	170	41.16
- ประกวดการจัดสิ่งแวดล้อมในบ้านของนักเรียน	166	40.19
- ประกวดการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	98	23.73
- การปลูกป่าในโรงเรียนและชุมชน	247	59.81
- การจัดโครงการศึกษาผลเสียของการเกิดหมอกควันจากโรงงาน	53	12.83
- การจัดโครงการศึกษาผลของการใช้ยาฆ่าแมลง	49	11.86
- การจัดโครงการศึกษาผลกระทบชายฝั่งทะเลลกดปรก	88	21.31
- การจัดโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลให้เป็นบริเวณที่พักผ่อน	76	18.40
- การจัดโครงการศึกษาผลกระทบของน้ำเสียจากโรงงานที่ปล่อยลง ในแม่น้ำลำคลอง	28	6.78

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
3. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน คือ (n = 413)	141	34.4
- จัดทุกสัปดาห์	125	30.27
- จัดทุกเดือน	129	31.23
- จัดปลายภาคเรียน	329	79.66
- จัดตามวันสำคัญที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม		
การวัดและประเมินผลการเรียน		
3. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่มีการวัด	294	40.78
- มีการวัด	427	59.22
สิ่งที่คำนึงถึงในการวัดผลประเมินผลการเรียน คือ (n = 427)		
- วัดและประเมินผลการเรียนให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ	185	43.33
- ใช้วิธีการวัดผลหลาย ๆ วิธีประกอบกัน	319	74.71
- วัดและประเมินผลในคุณลักษณะที่พึงประสงค์	267	62.53
- มุ่งเน้นการสังเกต, การฟังนักเรียน, ผลงานนักเรียน ในสภาวะปกติและระหว่างการทำกิจกรรม	231	54.09
ช่วงเวลาในการประเมิน คือ (n = 427)		
- ประเมินหลังบทเรียน	373	87.35
- ประเมินกลางภาคเรียน	129	30.21
- ประเมินปลายภาคเรียน	154	36.07
- ประเมินระหว่างเรียน	8	1.87

จากตารางที่ 8 เป็นการแสดงค่าร้อยละ ของสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระบุว่ามีการเตรียมการสอน คิดเป็นร้อยละ 54.23 และไม่มีการเตรียมการสอนคิดเป็นร้อยละ 45.77 โดยครูส่วนใหญ่เตรียมการศึกษาหลักสูตรและเนื้อหาสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 4.88 รองลงมาได้แก่ กำหนดจุดประสงค์เนื้อหา, วิธีสอนสื่อการเรียนการสอน, การวัดผลประเมินผล และศึกษาถึงขอบข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 83.12 และ 68.03 ตามลำดับ

ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่าจัดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 59.22 รองลงมาได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างตระหนักและความสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อม และการจัดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการสร้างนิสัย คิดเป็นร้อยละ 50.76 และ 47.16 ตามลำดับ ส่วนในการปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยกระบวนการกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมาได้แก่ ใช้วิธีการสอนหลาย ๆ วิธี และใช้ทรัพยากรในห้องเป็นสื่อประกอบการสอน คิดเป็นร้อยละ 44.80 และ 38.56 ตามลำดับ

ในด้านเทคนิคและวิธีการสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่า ใช้เทคนิคและวิธีสอน คิดเป็นร้อยละ 66.85 และไม่ได้ใช้เทคนิควิธีสอน คิดเป็นร้อยละ 33.15 โดยครูผู้สอนที่ใช้เทคนิคและวิธีสอนส่วนใหญ่ใช้การสอนแบบอภิปราย คิดเป็นร้อยละ 75.93 รองลงมาได้แก่ การสอนแบบบรรยาย และการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน คิดเป็นร้อยละ 69.29 และ 68.88 ตามลำดับ

ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่ามีการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 57.28 และไม่ได้จัด คิดเป็นร้อยละ 42.72 ในจำนวนครูผู้สอนที่จัดทำกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน ส่วนใหญ่แข่งขันตอบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 61.26 รองลงมา ปลูกป่าในโรงเรียนและชุมชน และจัดทำป้ายรณรงค์/ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 59.81 และ 58.84 ตามลำดับ สำหรับเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่าจัดตามวันที่สำคัญที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 79.66 รองลงมาได้แก่ จัดทุกสัปดาห์และจัดปลายภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 34.14 และ 31.23 ตามลำดับ

ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่า มีการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 59.22 และไม่มีการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 40.78 โดยครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้วิธีการวัดผลหลาย ๆ วิธีประกอบกัน คิดเป็นร้อยละ 74.71 รองลงมาใช้การวัดและประเมินผล ในคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมุ่งเน้นการสังเกต, ผลงานนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 62.53 และ 54.09 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด บริเวณพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 9-13

ตารางที่ 9 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัด บริเวณพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหารโรงเรียน

การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน	จำนวน	ร้อยละ
การวางแผนการใช้หลักสูตร		
1. การวางแผนการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 232)		
- ไม่มีปัญหา	124	53.45
- มีปัญหา	108	46.55
ปัญหาได้แก่ (n = 108)		
- ขอบข่ายของวิชา ขาดความชัดเจนยากต่อการปฏิบัติจริง	46	42.59
- ขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผน, การจัดทำโครงการ	58	53.70
- ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมมีไม่เพียงพอไม่ทันต่อเหตุการณ์	42	38.89
- ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมไม่เพียงพอ	83	76.852
- ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา	70	64.81
การจัดทำกำหนดการสอนและแผนการสอน		
2. การจัดทำกำหนดการสอนและแผนการสอน		
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 232)		

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่มีปัญหา	118	50.9
- มีปัญหา	114	49.1
ปัญหาได้แก่ (n = 114)		
- ขาดความรู้ในการปรับปรุงและพัฒนาแผนการสอน	56	49.12
- ผู้บริหารไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแนะนำ	24	21.05
- ขาดงบประมาณในการดำเนินการจัดทำ	78	68.42
- ครูไม่เห็นความสำคัญในการทำกำหนดการสอนและแผนการสอน	49	42.98
- ขาดบุคลากรให้คำปรึกษาแนะนำ	53	46.49
การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร		
3. การบริการและสนับสนุนในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร		
(n = 232)		
- ไม่มีปัญหา	114	49.14
- มีปัญหา	118	50.86
ปัญหาได้แก่ (n = 118)		
- เอกสารประกอบหลักสูตรมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการของครูและนักเรียน	80	67.80
- การจัดเก็บเอกสารประกอบหลักสูตรไม่เป็นระบบ	30	25.42
- ขาดครูที่รับผิดชอบในการจัดเก็บและบริการ	48	40.68
- บุคลากรในโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร	61	51.69
- ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณในการจัดทำ	83	70.34
- ขาดการช่วยเหลือแนะนำจากบุคลากรและหน่วยงานภายนอก	49	41.53
- ผู้ใช้บริการไม่สนใจ	7	5.93
- ผู้บริหารไม่มีเวลา	10	8.47

จากตารางที่ 9 เป็นการแสดงค่าร้อยละ ของปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ระบุว่า โรงเรียนไม่มีปัญหาในการวางแผนการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 53.45 และมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 46.55 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 76.85 รองลงมาได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา และขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผน, การจัดทำโครงการคิดเป็นร้อยละ 64.81 และ 53.70 ตามลำดับ

ในด้านการจัดทำกำหนดการสอนและแผนการสอน ผู้บริหารส่วนใหญ่ระบุว่าโรงเรียนไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 50.9 และมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 49.1 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดทำ คิดเป็นร้อยละ 68.42 รองลงมาได้แก่ ขาดความรู้ในการปรับปรุงและพัฒนาแผนการสอน และขาดบุคลากรให้คำปรึกษาแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 49.12 และ 46.49 ตามลำดับ

ในด้านการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 50.86 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 49.14 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ คือ ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณในการจัดทำ คิดเป็นร้อยละ 70.34 รองลงมาได้แก่ เอกสารประกอบหลักสูตรมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ และบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 67.80 และ 51.69 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด บริเวณพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน	จำนวน	ร้อยละ
การวางแผนการใช้หลักสูตร		
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้หลักสูตร		
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่มีปัญหา	318	44.10
- มีปัญหา	403	55.89
ปัญหา ได้แก่ (n = 403)		
- ขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการใช้หลักสูตร	268	66.50
- ขาดข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน	216	53.59
- ขาดเอกสารประกอบการวางแผน	207	51.36
- ขาดการนำปัญหาสิ่งแวดล้อมมาวางแผนให้สอดคล้องกัน	123	30.52
- มีภารกิจสอนมาก ไม่มีเวลาในการร่วมกิจกรรม	1	0.25
การจัดทำกำหนดการสอนและแผนการสอน		
2. การจัดทำแผนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่มีปัญหา	390	54.09
- มีปัญหา	331	44.91
ปัญหา ได้แก่ (n = 331)		
- ไม่เห็นความสำคัญและจำเป็นในการเขียนแผนการสอน	71	21.45

ตาราง 10 (ต่อ)

การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่มีความรู้ในการวิเคราะห์หลักสูตร	94	28.39
- ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผน การสอนที่เน้นกระบวนการสร้างนิสัย	125	37.76
- ไม่มีเวลาในการจัดทำ	206	62.24
- ไม่มีการนำข้อมูลในปัญหาสิ่งแวดล้อมของ ท้องถิ่นมาจัดทำแผนการสอน	169	51.06
- ขาดบุคลากรผู้แนะนำในการเขียนแผนการสอน สิ่งแวดล้อมศึกษา	260	78.55
การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร		
3. การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร (n = 721)		
- ไม่มีปัญหา	295	40.91
- มีปัญหา	426	59.08
ปัญหา ได้แก่ (n = 426)		
- ขาดความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถ ในการจัดทำ	223	52.46
- ขาดแหล่งค้นคว้าข้อมูล	281	65.96
- ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถร่วมกันจัดทำ	229	57.75
- ขาดงบประมาณสำหรับดำเนินการจัดทำ	278	65.26
- ขาดวิทยากรในการปรึกษาแนะนำ	203	47.65
- ช่วงเวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอ	163	38.26
- ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการจัดพิมพ์และเผยแพร่	133	31.22
- ขาดประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับข้อมูลทาง สิ่งแวดล้อม	246	57.75

ตารางที่ 10 เป็นการแสดงค่าร้อยละ ของปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ระบุว่า ในการวางแผนการใช้หลักสูตร ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีปัญหาในการมีส่วนร่วมในการวางแผน คิดเป็นร้อยละ 55.89 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 44.10 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ ขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการใช้หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 66.50 รองลงมา ได้แก่ ขาดข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนและขาดเอกสารประกอบการวางแผน คิดเป็นร้อยละ 53.59 และ 51.36 ตามลำดับ

ในการจัดทำกำหนดการสอนและแผนการสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 54.09 และมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 45.91 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ ขาดบุคลากร ผู้แนะนำในการเขียนแผนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 78.55 รองลงมา ได้แก่ ไม่มีเวลาในการจัดทำและไม่มีภรณ์ำข้อมูลในปัญหาสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นมาจัดทำ คิดเป็นร้อยละ 62.24 และ 51.06 ตามลำดับ

ในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่ามีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 59.08 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 40.91 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ คือ ขาดแหล่งค้นคว้าข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 65.96 รองลงมา ได้แก่ ขาดงบประมาณสำหรับดำเนินการจัดทำและขาดประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับข้อมูลทางสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 65.26 และ 67.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ในด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร ในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัด บริเวณพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหารโรงเรียน

การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
การเตรียมบุคลากร		
1. การเตรียมบุคลากรในการใช้หลักสูตร		
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในส่วนที่เกี่ยวข้อง		
สิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 232)		
- ไม่มีปัญหา	130	56.03
- มีปัญหา	102	43.97
ปัญหา ได้แก่ (n = 102)		
- บุคลากรมีภารกิจในการสอนมาก	96	94.12
- ขาดวิทยากรที่เชี่ยวชาญมาให้ความรู้	62	60.78
- ขาดงบประมาณในการดำเนินการ	88	86.27
- เอกสารประกอบหลักสูตรมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของครู	63	61.76
- ขาดการประสานงานจากหน่วยงานอื่น	45	44.12
การจัดครูเข้าสอน		
2. การจัดครูเข้าสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในส่วนที่		
เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 232)		
- ไม่มีปัญหา	119	51.29
- มีปัญหา	113	48.71
ปัญหา ได้แก่ (n = 113)		
- จำนวนครูในโรงเรียนมีไม่เพียงพอ	80	70.80
- ครูผู้สอนไม่ผ่านการอบรมในเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา	85	75.22
- ไม่สามารถจัดครูเข้าสอนให้ตรงตามความสนใจและความสมัครใจของครูทุกคนได้	62	54.87

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
- ชาติครูที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องสิ่งแวดล้อม	66	58.41
- ครูไม่สนใจที่จะสอนอย่างจริงจัง	7	6.19
การจัดทำตารางสอน		
3. การจัดทำตารางสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 232)		
- ไม่มีปัญหา	151	65.09
- มีปัญหา	81	53.64
ปัญหา ได้แก่ (n = 81)		
- ครูไม่ได้ศึกษาหลักสูตรและรายละเอียดในคู่มือครู	38	46.91
- ชาติบุคลากรให้คำปรึกษาแนะนำ	50	62.5
- ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำ	61	75.31
- ครูไม่ทำอย่างจริงจัง	4	4.94
การจัดสถานที่		
4. การจัดสถานที่ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา		
(n = 232)		
- ไม่มีปัญหา	129	55.60
- มีปัญหา	103	44.40
ปัญหา ได้แก่ (n = 103)		
- ขาดการสำรวจความต้องการใช้อาคารสถานที่	12	11.65
- ห้องเรียนมีไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรม	75	72.82
- ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินการ	81	78.64
- ไม่ได้รับการสนับสนุนแนะนำจากบุคลากรและ หน่วยงานภายนอก	47	45.63
- ไม่มีสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	46	44.66
- ขาดความรู้ประสบการณ์ในการจัดสถานที่	41	39.81
- ครูไม่มีเวลาในการจัดสถานที่และห้องเรียนให้เหมาะสม	37	35.92
- ครูไม่นำนักเรียนไปในสภาพท้องถิ่นที่มีปัญหา	32	31.07

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดการสื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน		
5. การจัดบริการสื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน (n = 232)		
- ไม่มีปัญหา	106	45.69
- มีปัญหา	126	54.31
ปัญหา ได้แก่ (n = 126)		
- สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการ	102	80.95
- สื่อและอุปกรณ์ที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการของครู	57	45.24
- ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการบริการ	55	43.65
- บุคลากรมีภารกิจสอนมาก ไม่มีเวลาดำเนินการ	86	68.25
- งบประมาณในการดำเนินการไม่เพียงพอ	81	64.29
- ไม่ได้รับการสนับสนุนจากบุคลากรและหน่วยงานภายนอก	47	37.30
การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร		
6. การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร กลุ่ม		
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา		
(n = 232)		
- ไม่มีปัญหา	145	62.50
- มีปัญหา	87	37.50
มีปัญหา ได้แก่ (n = 87)		
- ขาดการวางแผนการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรที่ชัดเจนและเป็นระบบ	55	63.22
- ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการประชาสัมพันธ์	52	59.77
- ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์	59	67.82
- ขาดความสนใจจากบุคลากรในชุมชน	49	56.32
- บุคลากรในโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการประชาสัมพันธ์	30	34.48

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การจับปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร		
7. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
ในส่วนที่เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 232)		
- ไม่มีปัญหา	143	61.64
- มีปัญหา	89	38.36
ปัญหา ได้แก่ (n = 89)		
- ขาดการวางแผนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	56	62.92
- ขาดความรู้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	57	64.04
- ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	51	57.30
- ขาดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน	72	80.90
- สถานที่ของโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	48	53.93
- ขาดการประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	42	47.19
- ครูไม่สนใจจัดอย่างจริงจัง	9	10.11
- นักเรียนไม่สนใจและเข้าใจในปัญหาสภาพความเป็นพิษ	5	5.62
การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร		
8. การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 232)		
- ไม่มีปัญหา	166	71.55
- มีปัญหา	66	28.45
ปัญหา ได้แก่ (n = 66)		
- โรงเรียนไม่ได้กำหนดผู้รับผิดชอบการนิเทศ	38	57.58
- ขาดการวางแผนในการนิเทศ	32	48.48
- ขาดการนิเทศติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ	46	69.70

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
- ครูผู้สอนไม่ยอมรับการนิเทศโดยบุคลากรในโรงเรียน	26	39.39
- ครูไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศการสอน	29	43.94
- ครูไม่ยอมเปลี่ยนพฤติกรรมหลังจากการนิเทศการสอน	41	62.11
- ผู้นิเทศขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องวิชาชีพ/เครื่องมือในการนิเทศ	28	42.42

จากตารางที่ 11 เป็นการแสดงค่าร้อยละ ของปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ในด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร ตามการให้ข้อมูลของผู้บริการโรงเรียน ตามรายละเอียดดังนี้

ในการเตรียมบุคลากรในการใช้หลักสูตร ผู้บริหารส่วนใหญ่ระบุว่าโรงเรียนไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 56.03 และมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 43.97 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ บุคลากรมีภาระกิจในการสอนมาก คิดเป็นร้อยละ 94.12 รองลงมา ได้แก่ ขาดงบประมาณในการดำเนินการ และเอกสารประกอบหลักสูตรมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของครู คิดเป็นร้อยละ 86.27 และ 61.76 ตามลำดับ

ในการจัดครูเข้าสอน ผู้บริหารส่วนใหญ่ระบุว่าโรงเรียนไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 51.29 และมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 48.71 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ ครูผู้สอนไม่ผ่านการอบรมในเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 75.22 รองลงมา ได้แก่ จำนวนครูในโรงเรียนมีไม่เพียงพอ และขาดครูที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 70.80 และ 58.41 ตามลำดับ

ในการจัดทำตารางสอน ผู้บริหารส่วนใหญ่ระบุว่าโรงเรียนไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 65.09 และมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 53.64 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำ คิดเป็นร้อยละ 75.31 รองลงมา ได้แก่ ขาดบุคลากรให้คำปรึกษาแนะนำและครูไม่ได้ศึกษาหลักสูตรและรายละเอียดในคู่มือครู คิดเป็นร้อยละ 62.50 และ 46.91 ตามลำดับ

ในการจัดสถานที่ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ผู้บริหารส่วนใหญ่ ระบุว่าโรงเรียนไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 55.60 และมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 44.40 ปัญหา ส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 78.64 รองลงมา ได้แก่ ห้องเรียนมีไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรม และไม่ได้รับการสนับสนุนแนะนำจากบุคลากรและ หน่วยงานภายนอก คิดเป็นร้อยละ 72.82 และ 45.63 ตามลำดับ

ในด้านการจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนผู้บริหารส่วนใหญ่ระบุว่าโรงเรียน มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 54.31 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 45.69 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 80.95 รองลงมา ได้แก่ บุคลากรมีภาระกิจการสอนมาก ไม่มีเวลาดำเนินการ และงบประมาณในการดำเนินการไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 64.29 ตามลำดับ

ในด้านการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร ผู้บริหารส่วนใหญ่ระบุว่าโรงเรียนไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 62.50 และมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 37.50 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ ขาดวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 67.82 รองลงมา ได้แก่ ขาดการวางแผน การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรที่ชัดเจนและเป็นระบบ และขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจ ในการประชาสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 63.33 และ 59.77 ตามลำดับ

ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้บริหารส่วนใหญ่ระบุว่าโรงเรียนไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 61.64 และมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 38.36 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ ขาด งบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 80.90 รองลงมา ได้แก่ ขาดความรู้ในการจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตร และขาดการวางแผนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 64.04 และ 62.92 ตามลำดับ

ในด้านการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 71.55 และมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 28.45 ปัญหาส่วนใหญ่ ที่พบ ได้แก่ ขาดการ นิเทศติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 69.70 รองลงมา ได้แก่ ครูไม่ยอมเปลี่ยนพฤติกรรม หลังจากการนิเทศการสอน และโรงเรียนไม่ได้กำหนดผู้รับผิดชอบการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 62.12 และ 57.78 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ในด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบริเวณพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
การเตรียมบุคลากร		
1. การเตรียมบุคลากรในการใช้หลักสูตร		
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่มีปัญหา	423	58.66
- มีปัญหา	298	41.33
ปัญหา ได้แก่ (n = 298)		
- ไม่ได้เข้ารับการอบรมในโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	248	83.22
- ขาดความรู้ความเข้าใจในการสอนเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา	237	79.53
- ไม่ได้ได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากบุคลากรภายในโรงเรียน	72	24.16
- ไม่ได้รับการสนับสนุนจากบุคลากรและหน่วยงานนอกโรงเรียน	152	51.01
- ครูมีภาระกิจในการสอนมาก	216	72.48
- ขาดแหล่งข้อมูลค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	199	66.78
การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในห้องเรียน		
2. การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในห้องเรียน		
(n = 721)		
- ไม่มีปัญหา	480	67.96
- มีปัญหา	231	32.03

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
ปัญหา ได้แก่ (n = 231)		
- ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินการ	158	68.40
- ไม่มีเวลาเพียงพอในการจัด	140	60.61
- ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน	47	20.35
- ขาดการช่วยเหลือจากบุคลากรและหน่วยงานภายนอกโรงเรียน	165	71.43
- บริเวณห้องเรียนคับแคบไม่สะดวกในการจัดห้องเรียน	86	37.23
- สภาพห้องเรียนไม่เอื้อต่อการจัดให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	86	37.23
การจัดสื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน		
3. การจัดหาสื่อมาใช้ในการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา		
(n = 721)		
- ไม่มีปัญหา	342	47.43
- มีปัญหา	379	52.57
ปัญหา ได้แก่ (n = 379)		
- ขาดการวางแผนการจัดหาสื่อ	130	34.30
- สื่อมีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	201	32.03
- ขาดการจัดระบบในการจัดทำ / จัดเก็บ / บำรุงรักษา	120	31.66
- ขาดความรู้และทักษะในการผลิตสื่อการเรียนการสอน	224	59.10
- ขาดงบประมาณในการดำเนินการ	262	69.13
- ขาดสื่อการสอนที่จำเป็นเกี่ยวกับเนื้อหาสิ่งแวดล้อมศึกษา	371	97.89
- ไม่มีเวลาในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน	318	83.91
- สภาพแวดล้อมของโรงเรียนไม่เอื้อต่อการใช้ทรัพยากร	198	52.24

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร		
4. การมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร		
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในส่วนของ		
สิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่มีปัญหา	422	58.53
- มีปัญหา	299	41.47
ปัญหา ได้แก่ (n = 299)		
- ขาดการวางแผนในการวางแผนประชาสัมพันธ์	260	89.66
- ขาดความรู้ในการประชาสัมพันธ์	151	50.50
- ขาดความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียน	87	29.09
- ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจในการประชาสัมพันธ์	47	15.72
- ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญ	94	31.44
- มีภาระกิจมากไม่มีเวลาดำเนินการ	113	37.79
- ขาดความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	30	10.03
การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร		
5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
ในส่วนของสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่มีปัญหา	472	65.46
- มีปัญหา	249	34.57
มีปัญหา ได้แก่ (n = 249)		
- ครูขาดความรู้ความเข้าใจประสบการณ์	132	53.01
- ครูไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	127	51.00
- งบประมาณไม่เพียงพอ	235	94.38
- สถานที่โรงเรียนไม่เอื้ออำนวย	151	60.64
- ครูไม่นำปัญหาในชุมชนมาเป็นแนวทางการจัด	81	33.06

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่ได้รับความร่วมมือและช่วยเหลือจากบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายนอกโรงเรียน	96	39.18
การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร		
6. การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่มีปัญหา	519	71.98
- มีปัญหา	202	28.02
ปัญหา ได้แก่ (n = 202)		
- โรงเรียนให้ความสำคัญต่อการนิเทศติดตามผลค่อนข้างน้อย	84	41.58
- ขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนิเทศติดตามผล	133	41.58
- ขาดการนิเทศติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ	202	100
- ไม่สามารถจัดการนิเทศตามความต้องการได้	146	72.28
- ผู้นิเทศไม่มีความรู้ความเข้าใจในการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	124	61.39

ตารางที่ 12 เป็นการแสดงค่าร้อยละ ของปัญหาใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิตในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาในด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อม
ต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ตามรายละเอียดดังนี้

ในการเตรียมบุคลากร ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 58.66
และมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 41.33 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ ไม่ได้เข้ารับการอบรมในโครงการ
ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 83.22 รองลงมา ได้แก่ ขาดความรู้ ความเข้าใจ
ในการสอนเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา และครูมีภาระกิจในการสอนมาก คิดเป็นร้อยละ 79.53 และ
72.48 ตามลำดับ

ในการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในห้องเรียน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มี
ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 67.96 และมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 32.03 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่
ขาดการช่วยเหลือจากบุคลากรและหน่วยงานภายนอกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 71.43
รองลงมา ได้แก่ ขาดแคลนงบประมาณ ในการดำเนินการ และไม่มีเวลาเพียงพอในการจัด
คิดเป็นร้อยละ 68.40 และ 60.61 ตามลำดับ

ในการจัดสื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีปัญหา คิดเป็น
ร้อยละ 52.57 และไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 47.43 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ ขาดสื่อการสอน
ที่จำเป็น เกี่ยวกับเนื้อหาสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 97.89 รองลงมา ได้แก่ ไม่มีเวลาในการ
จัดทำสื่อการเรียนการสอนและขาดงบประมาณ ในการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 83.91 และ
59.10 ตามลำดับ

ในการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีปัญหา คิดเป็น
ร้อยละ 58.53 และมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 41.47 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ คือ ขาดการวางแผนใน
การประชาสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 89.66 รองลงมา ได้แก่ ขาดความรู้ ในการประชาสัมพันธ์และ
มีภาระกิจมาก ไม่มีเวลาดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 50.50 และ 37.79 ตามลำดับ

ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ
65.46 และมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 34.54 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ คือ งบประมาณไม่เพียงพอ
คิดเป็นร้อยละ 94.38 รองลงมา คือ สถานที่โรงเรียนไม่เอื้ออำนวยและครูขาดความรู้
ความเข้าใจประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 60.64 และ 53.01 ตามลำดับ

ในการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 71.98 และมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 28.04 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ คือ ขาดการนิเทศ ติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาได้แก่ ไม่สามารถจัดการนิเทศตาม ความต้องการและผู้นิเทศไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็น ร้อยละ 72.28 และ 61.39 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ในด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด บริเวณพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเล ตะวันออก ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
การเตรียมการสอน		
1. การเตรียมการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่มีปัญหา	449	62.27
- มีปัญหา	272	37.73
ปัญหา ได้แก่ (n = 272)		
- ทำการสอนหลายวิชา	250	91.91
- ขาดเอกสารสำหรับค้นคว้า	183	67.28
- ขาดทักษะในการเลือกเนื้อหา / กิจกรรม	228	81.99
- ไม่ได้จัดทำแผนการสอน	213	78.31
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่มีปัญหา	422	58.53
- มีปัญหา	299	41.47
ปัญหา ได้แก่ (n = 299)		
- ขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสิ่งแวดล้อมศึกษา	192	64.21
- ไม่สามารถนำปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนมาจัดกิจกรรม	154	51.51
- ขาดเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ ๆ	225	75.25
- ไม่ได้เน้นกระบวนการสร้างนิสัย	186	62.21
- ไม่ได้เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอน	45	15.05
- ไม่สามารถจัดหาสื่อได้ตามความต้องการ	174	58.19
- ใช้การสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่	108	36.12
- ขาดเอกสารและแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม	160	16.00

ตารางที่ 13 (ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
การใช้เทคนิคและวิธีสอน		
2. การใช้เทคนิคและวิธีสอนในการจัดการเรียนการสอน		
สิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่มีปัญหา	475	66.55
- มีปัญหา	246	34.12
ปัญหา ได้แก่ (n = 246)		
- ขาดความรู้และทักษะในการใช้เทคนิคและวิธีสอน	121	49.18
- ขาดแหล่งข้อมูลค้นคว้า	166	67.48
- ขาดบุคลากรให้คำแนะนำและปรึกษา	149	60.57
- ขาดความรู้และเทคนิคการสอนใหม่ ๆ	111	45.12
- วิธีสอนไม่เหมาะสมกับเนื้อหา	59	23.98
- สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้เทคนิควิธีสอนบางวิธี	202	82.11
การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน		
4. การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา		
(n = 721)		
- ไม่มีปัญหา	459	63.66
- มีปัญหา	262	36.34
ปัญหา ได้แก่ (n = 262)		
- ขาดความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรม	174	66.41
- ขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	115	43.89
- สภาพอาคารสถานที่ไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม	107	40.84
- ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน	217	82.82
การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร		
5. การวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา (n = 721)		
- ไม่มีปัญหา	424	58.81
- มีปัญหา	297	41.19

ตารางที่ 13 (ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
ปัญหา ได้แก่ (n = 297)		
- ไม่สามารถประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์สิ่งแวดล้อมศึกษา	280	94.28
- ประเมินผลการเรียนไม่ทันตามกำหนดเวลา	205	69.02
- ใช้วิธีการวัดผลด้วยเครื่องมือที่ไม่เหมาะสม	149	50.17
- ประเมินไม่ตรงกับสิ่งที่ต้องการวัด	157	52.86
- ไม่ใช้ผลงานของนักเรียนในการวัดและประเมินผล	46	15.49
- ขาดความรู้ความชำนาญในการวัดผลประเมินผล	255	85.86

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 เป็นการแสดงค่าร้อยละ ของปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ในด้านการจัดการเรียนการสอน ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตามรายละเอียดดังนี้

ในการเตรียมการสอนครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 62.27 มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 37.73 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ ทำการสอนหลายวิชา คิดเป็นร้อยละ 91.91 รองลงมา ได้แก่ ไม่ได้จัดทำแผนการสอนและขาดทักษะในการเลือกเนื้อหา / กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 81.99 และ 67.28 ตามลำดับ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 58.53 และมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 41.47 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ คือ ขาดเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ คิดเป็นร้อยละ 75.25 รองลงมา ได้แก่ ขาดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสิ่งแวดล้อมศึกษา และกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ได้เน้นกระบวนการสร้างนิสัย คิดเป็นร้อยละ 64.21 และ 62.21 ตามลำดับ

ในการใช้เทคนิคและวิธีสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 66.55 และมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 34.12 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ คือ วิธีสอนไม่เหมาะสมกับเนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 82.11 รองลงมา ได้แก่ ขาดแหล่งข้อมูลค้นคว้าและขาดความรู้และทักษะในการใช้เทคนิคและวิธีสอน คิดเป็นร้อยละ 67.48 และ 59.35 ตามลำดับ

ในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 63.66 มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 36.34 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 82.82 รองลงมา ได้แก่ ขาดความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรม และขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 66.41 และ 43.89 ตามลำดับ

ในการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 58.81 และมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 41.19 ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ ไม่สามารถประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์สิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 94.28 รองลงมา ได้แก่ ขาดความรู้ ความชำนาญในการวัดผลประเมินผลและประเมินไม่ตรงกับสิ่งที่ต้องการวัด คิดเป็นร้อยละ 85.86 และ 52.86 ตามลำดับ